

MORAŠICKÝ OBČASNÍK

obcí Morašice, Řikovice, Lažany a Višňáry

číslo 81 rok 2023

*Vzpomínkový den na silniční závody motocyklů
Morašický trojúhelník
17. 6. 2023*

PRÁZDNINOVÝ REŽIM OBECNÍHO ÚŘADU

O prázdninách se mění úřední hodiny našeho obecního úřadu: **pondělí a středa 7.00–12.00 hod. a 12.30–16.00 hod.** Ostatní dny mimo výše uvedené lze také vyřizovat úřední záležitosti, pro jistotu si však ověřte naši přítomnost telefonicky na čísle 461 612 773.

KNIHOVNA O PRÁZDNINÁCH

Oznamujeme občanům, že od 21. 7. do 18. 8. bude knihovna uzavřena z důvodu čerpání dovolené. Ostatní pátky bude otevřena od 16.30–19.00 hod.

VÝSPRAVA KOMUNIKACÍ PO ZIMĚ

Po zimním období se některé úseky silnic opět vydrolily. Proto jsme požádali o výpravu SÚS Litomyšl. Jednou z podmínek rychlé opravy bylo také spravení komunikací do konání Vzpomínkového dne na Morašický trojúhelník.

NOVÝ BANKOVNÍ ÚČET

Sdělujeme občanům, že naše obec má zřízený nový účet vedený u České spořitelny. Na platby můžete využívat i tento nový: 6625184329/0800.

JSME NA FACEBOOKU!

Založili jsme obecní facebookové stránky Obec Morašice u Litomyšle, na které budeme postupně dávat fotky z akcí a aktuality z obce. Děkujeme, že nás začnete sledovat.

SBĚRNÝ DVŮR

Množí se situace, kdy se před sběrným dvorem mimo otevírací dobu válí odpadky. Proto jsme nuceni ve spolupráci s firmou LIKO SVITAVY, a. s. přistoupit ke změnám, které Vám budou včas sděleny. Určitě by se ani Vám nelíbilo, kdybyste měli před domem nepořádek. Není problém se ve výjimečných případech domluvit a sběrný dvůr otevřít mimo otevírací dobu. Tímto Vás žádáme o pochopení a dodržování otevírací doby.

CO JSME V ROCE 2022 UDĚLALI PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ?

Díky obyvatelům, kteří třídí odpad, se naše obec může za rok 2022 pochlubit výsledky sběru vysloužilého elektrozařízení předaného ke zpětnému odběru společnosti Elektrowin o celkové hmotnosti 5,36 t. Každý obyvatel tak odevzdal průměrně 7,28 kg spotřebičů. Ušetřili jsme tak spotřebu elektřiny a snížili produkci skleníkových plynů. Nespotřebovali jsme ropu, želez-

nou rudu, měď a hliník, které jsou potřebné pro průmyslovou výrobu. Nahradili jsme je právě recyklací odevzdaných spotřebičů.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísluje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin. Vyplyvá z něj, že díky našim zodpovědným obyvatelům došlo za rok 2022 k úspoře produkce CO₂ o 63,99 tun. Tipnete si, kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 25 ks! Také nebylo nutné vytěžit a spotřebovat 3142,38 litrů ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut např. na cestu z Prahy do Brna po dálnici D1 a to 118 krát. Došlo také k úspoře 32 348,33 kWh energie. Asi stejné množství, jako kdybychom spustili cyklus myčky nádobí 32 349 krát.

Z odevzdaného množství spotřebičů se podařilo vrátit do výroby 3 099,85 kg železa. Takové množství recyklovaného železa je možné použít pro výrobu 128 ks nových praček, aniž by bylo nutné těžít železnou rudu. Recyklací vysbíraných spotřebičů se také podařilo získat 107,73 kg mědi, což stačí pro ražbu 19 153 kusů 1€ mincí. Nebo 131,95 kg hliníku, který by stačil na výrobu 8 797 plechovek o objemu 0,33 l.

Pamatujte! Elektrozařízení obsahuje nejen dále využitelné materiály, ale také škodlivé látky. Odhozením do popelnice se elektrozařízení nedostanou k recyklaci, ale skončí nevyužitě na skládce. Odevzdávejte spotřebiče na sběrný dvůr, nebo poslednímu prodejci při zakoupení nového!

OSVĚDČENÍ

O PODÍLU NA ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolektivní systém Elektrowin tímto potvrzuje, že spolupracující partner

OBEC MORAŠICE

v roce 2022 odevzdal ke zpětnému odběru a recyklaci **5 360 kg** elektrozařízení, které bylo následně zpracováno s využitím nejlepších dostupných technologií a v souladu s evropskými standardy.

Tím se podílí na:

 snížení produkce skleníkových plynů o 63,99 tun CO ₂	 množství vzrostlých smrků, které pohltí stejný objem CO ₂ – 25
 omezení těžby o 3 142,38 litrů ropy	 je to stejné jako PHM do osobního auta pro 118 cest Praha – Brno po D1
 úspore elektrické energie 32 348,33 kWh	 potřebné k 32 349 cyklům myčky nádobí

recyklaci

 3 099,85 kg železa to odpovídá množství železa potřebnému pro výrobu 128 kusů praček	 107,73 kg mědi takové množství by bylo zapotřebí pro ražbu 19 153 1€ mincí	 131,95 kg hliníku to by posloužilo k výrobě 8 797 plechovek o objemu 0,33 l
--	---	--

Ing. Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

UKLIĎME MORAŠICE

V sobotu 1. 4. byl stanoven termín na akci Uklid'me Česko. Počasí bylo zrovna aprílové. Do akce se zapojila i naše Masarykova základní škola. Směry na Makov ke Třem kocourům, na Vidlatou Seč k lesíku a k Litomyšli po Šibeničnickém vrchu si rozebrali naši dobrovolníci. Všem, kteří jste se zapojili, moc děkujeme za úklid našeho okolí.

PLETENÍ POMLÁZEK V MORAŠICÍCH

Bílá sobota je již mnoho let tradičním termínem pro pletení pomlázek v Morašicích. Místní chlapci i chlapci z okolních vesnic přicházejí ke kostelu, aby si upletli čerstvou metlu z vrbového proutí. Již druhým rokem mají navíc i dívky možnost se setkat a něco si vyrobit. Letos jsme se opět sešli kvůli počasí v teple na faře. Kluci pletli podle instrukcí pana Miloše Dvořáka metly z osmi nebo z devíti proutků, zkušenější zvládli i košíček na rukojeti. Skautky Marie Foglová, Ema a Anežka Dvořákové nachystaly vyrábění kuřátek z vlny a zdobení kraslic voskem. S občerstvením a příjemnou atmosférou nám napomáhaly i obyvatelky fary pocházející z Ukrajiny. Od dvou hodin do pěti jsme tak měli všichni o zábavu v příjemné velikonoční náladě postaráno. Děkujeme tímto všem příznivcům akce za věrnost a všem pořadatelům za zajištění materiálů, občerstvení a čas.

Terezie Dvořáková

Tradiční pletení pomlázek na faře v Morašicích

Letoš i výroba velikonočních kuřátek z vlny

DĚKUJEME ZA VAŠI ŠTĚDROST

Je to už nějaký ten měsíc, co koledníci z Litomyšle a okolních obcí navštěvovali místní a přilehlé domácnosti. Je to ale teprve několik týdnů, co dorazil osobní vůz pro naše zdravotní sestry, který jsme z Tříkrálové sbírky mohli zafinancovat. Automobil jsme polepili novým charitním logem, určitě ho tak na cestách rozpoznáte! Ještě jednou děkujeme za vaši štědrost!

Veronika Peterková, Farní charita Litomyšl

Nový osobní vůz Farní charity Litomyšl

DESINKA TANČÍ

Opět po covidové pauze se obnovilo každoroční setkání našich seniorů ze všech obcí celého Mikroregionu Litomyšlsko-Desinka. Uskutečnilo se v neděli 16. 4. na Skalce v Lubné s podtitulem Desinka tančí. O hudební produkci se postarala kapela JUNIOR II. se zpěvákem Radkem Klusoněm. Muzikanti zahráli české i slovenské písně 60. až 90. let minulého století, ale také oblíbené lidové skladby. Podtitul byl zcela naplněn, protože naši senioři celé odpoledne tančili a prozpěvovali si. Věříme, že se všem nedělní odpoledne líbilo a příští ročník bude mít smysl zase uspořádat.

Poseděli jsme, popovídali a trochu i tančili

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Letošní příprava čarodějnic proběhla až v neděli 30. 4. kvůli nepřízní počasí. Vše jsme naštěstí stihli připravit a navečer jsme se mohli sejít v zadní části hřiště, kde byla připravená hranice s čarodějnicí, sezením, ohněm na opékání uzeniny a i stánek s občerstvením. Počasí se umoudřilo a my jsme si vše krásně užili. K večeru bylo chladněji, a tak jsme se přesunuli k hranici, která pěkně hřála. Všem, kdo nám pomáhali připravovat a uklízet, moc děkujeme.

Čarodějnický podvečer

JARNÍ HUDBA

V neděli 7. 5. zazněla kostelem sv. Petra a Pavla v Morašicích hudba v podání malých i velkých interpretů. Konal se zde Jarní koncert, na kterém krásně zazpívala Ája Rošková v doprovodu něžného klavíru Zuzi Famfulíkové. Zazněla i trubka v podání moc šikovného Pepíka Jareše. Na pozvání Daniely Váňové přijeli akordeonisté z pardubické ZUŠ Lonkov – Sofie Anna Křiváková, Barbora Černá, Veronika Kubíková, Dominik Bradshaw a houslista Libor Kovář s paní učitelkou Irenou Holomkovou, kteří svou hudbou zaplnili celý kostel. O týden později získali v Chrudimi tři první a dvě druhá místa v celorepublikové soutěži ZUŠ. A plno bylo i v lavicích. Tímto bych chtěla moc poděkovat všem návštěvníkům, kteří svým mohutným potleskem podpořili výkony mladých talentů. Mladým hudebníkům chci poděkovat za krásný hudební zážitek, kterým nám zpříjemnili nedělní odpoledne.

Ladislava Váňová

DEN MATEK

V úterý 16. 5. jsme uspořádali Den matek pro naše maminky, babičky, prababičky i tetičky. Požádali jsme Moniku Sychrovou, aby připravila program s našimi dětmi. Vystoupení bylo překrásné, dojemné, někomu se dojetím oči zalily slzami. Kdo přišel, dostal od dětí kytičku i malé pohoštění.

Maminky, babičky, prababičky i tetičky poslouchají...

...jak děti krásně zpívají a hrají

Jarní koncert v morašickém kostele

VÝLET NA MORAVU

V úterý 9. 5. se konal tradiční jarní výlet důchodců. Do posledního místa zaplněný autobus se vydal směr Brno, kde jsme navštívili Papilonii – motýlí dům Brno. Svět, kde jsme objevovali krásu stovky exotických motýlů s rozpětím křídel až 20 cm, překrásných barev, poletujících všude kolem nás, i zázrak jejich zrození. Z Brna jsme zamířili do Dolních Kounic ke zřícenině kláštera premonstrátek Rosa coeli na prohlídku tohoto magického místa s pozitivní energií. Poté jsme dojeli do Ivančic, kde nás čekal v restauraci U Růže společný oběd.

A pak jsme již spěchali do Dukovan do informačního centra, které se nachází v areálu jaderné elektrárny, jejíž stavba započala v roce 1974 a první reaktor byl spuštěn v roce 1985. V současnosti jsou v provozu čtyři bloky a elektrárna je významným zdrojem české energetické soustavy. S odbornými průvodkyněmi jsme se v informačním centru rozdělili do dvou skupin. Jedna zůstala v kinosálu, kde jsme si nasadili sluchátka a speciální brýle se zbrusu novou virtuální realitou, které nás přenesly rovnou na reaktorový sál, do strojovny, na velín nebo vrchol chladicí věže. Druhá skupina se zblízka seznámila s maketami výrobního bloku a jaderného reaktoru. Vše bylo velice zajímavé a byli jsme nadšeni. I počasí nám po celý den přálo a tak jsme se navrátili opět spokojeni a s těšením se na další výlet.

Prosím vás, můžeme si na chvíli sednout?

Zřícenina kláštera v Dolních Kounicích

DĚTSKÝ DEN MIKROREGIONU LITOMYŠLSKO-DESINKA

V pátek 2. 6. se konal dětský den mikroregionu, tentokrát v Sebranicích u koupaliště. Naši obec reprezentovaly děti z Morašic a z Říkovic, které navštěvují Masarykovu základní školu. Děkujeme za jejich uvolnění z vyučování. Doprovod jim dělala jako každoročně paní Stanislava Coufalová. Na soutěžní dopoledne jsme využili dopravu naším hasičským a obecním autem. Děti plnily na stanovištích různé úkoly tematicky spojené s cestou kolem světa. Starší děti se umístily na krásném 3. místě. Mladší děti skončily na 4. místě s ostatními 10 soutěžními týmy, protože se u obou kategorií vyhlášovalo pouze 1. až 3. místo.

Máme radost z ocenění

ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE PRO DĚTI

Poslední, velmi slunečnou, červnovou neděli 25. 6. pořádal TJ Sokol Morašice za podpory obce Morašice na fotbalovém hřišti zábavné odpoledne pro děti. Organizátoři připravili celkem 12 stanovišť – malování na obličej, střelbu vzduchovkou, chůzi po chodníku z tradičních materiálů a další různé zajímavé úkoly. Naši hasiči si připravili úkol se džberovkou. Děti za pomoci rodičů, kteří pumpovali vodu, musely shodit proudem vody prázdné plechovky. Rovněž naši myslivci si nachystali jedno stanoviště, kde děti poznávaly zvířátka a stromy, čímž se dozvěděly něco o myslivosti. Za splnění všech úkolů na děti čekala odměna a již tradiční a oblíbený hasičský líják. Letos si přišlo užít dětský den dokonce 78 dětí. Děkujeme všem, kdo nám pomohl odpolední program připravit a asistoval na jednotlivých stanovištích. Děkujeme i Vám, kteří jste s námi přišli prožít poslední nedělní odpoledne před prázdninami.

Dětský den na morašickém hřišti

ZAPOMENUTÉ OVOCE?

Madame Verté

Po malém odskoku k peckovinám se v této části našeho seriálu vrátíme opět k hrušním. Kdy jindy by mělo dojít na další zimní hrušku než v parnu počínajícího léta. Je to hruška výjimečná. V nepříliš lákavém obalu se ukrývá vynikající svérázná chuť, která na vánočním stole jen těžko hledá konkurenci.

Jde o bezesporu nejrozšířenější zimní hrušeň našeho kraje. Madame Verté (neboli „Paní zelená“, kdybychom chtěli její jméno přeložit) je původu belgického. Vypěstoval ji pravděpodobně zahradník Kevers nedaleko Bruselu na počátku 19. století. Nejde o světově příliš rozšířenou odrůdu, ale v Čechách a na Moravě doznala značné obliby a už od konce 19. století se zde pěstuje. Nároky na pěstování nejsou u ní vysoké. Ovšem jako všechny pozdní hrušně vyžaduje dostatečnou dávku slunečních paprsků, aby stihla dozrát, než udeří sychravý podzim. Proto se do vyšších poloh nehodí. Strom roste poměrně bujně a pěkně do výšky. Koruna nabývá široce jehlanovitěho tvaru a větve se nikdy ani pod tíhou plodů nesklánějí dolů, což

Vzrostlý strom s typickou jehlanovitou korunou

činí vzhled stromu velmi typickým a někdy i bez plodů snadno poznatelným. Tvar plodů je spíše nepravidelný, nejčastěji krátce hruškovitý až baňatý, někdy až téměř kulovitý. Slupka je jemná a tenká, celá pokrytá rzí. Proto připomíná kožená jablka. Plody z osluněných částí koruny jsou hnědozlaté, ty ze stinnějších částí spíše hnědozelené. Dužnina je ve zralosti máslovitá, velmi šťavnatá, sladké, výrazně kořenité, někdy i příjemně přitřpklé chuti. Sklizeň provádíme kolem poloviny října ve zcela tvrdém stavu. Plody dobře drží na stromě, takže ještě i v listopadu, nepříjde-li brzy zima, můžeme vidat stromy bez listů obsypané hruškami. V dobrém sklepě pak Madame Verté začíná postupně dozrávat obvykle od druhé poloviny listopadu do konce roku. Je to hruška na skládce poměrně nevyzpytatelná a mnozí na ni zahlížejí, protože je dnes tvrdá jako kámen a zitra už protéká bedničkou. Nicméně kvůli jejím kvalitám se vyplatí pozorně ji ve sklepě sledovat a často třídit dozrávající plody od těch, které mají ještě čas. Uplatnění Madame Verté je především coby stolní odrůda, ovšem při velkých úrodách lze přebytek s úspěchem sušit nebo přeměnit ve výtečná povidla.

Se starými stromy Madame Verté se u nás v kraji setkáváme ještě poměrně běžně. Například u silnice mezi Lažany a Řikovicemi nebo u polní cesty u hřbitova v Morašicích. Časté jsou dosud i ve starých zahradách.

Petr Zehnálek ml.

Plody Madame Verté na první pohled krásou neohromí

NOC KOSTELŮ V MORAŠICÍCH

Již podruhé jsme měli možnost pořádat a prožít 2. 6. v kostele sv. Petra a Pavla v Morašicích Noc kostelů. Akce má zpřístupnit a oživit sakrální prostor programem, může nabídnout ojedinělý prožitek, pohled z jiné perspektivy, vzpomínku, spočinutí. Máme velkou radost, že se akce vydařila a byla podpořena hojnou účastí místních i přespolních návštěvníků. Večer otevřel o. Tomáš Fiala. Velmi nás těšil zájem a zaujetí, se kterým přítomní poslouchali zprávu Jany Němcové ohledně archeologických sond v okolí kostela. Neméně zájmu věnovali výkladu o varhanách, jejich historii, stavbě, funkci a i proběhlé rekonstrukci. Někteří uví-

tali možnost si na varhany sáhnout a podívat se na vzdušnice a píšťaly hezky zblízka. Průvodci nám při tom byli varhaník Václav Štancl a Marie Foglová. Slečna Magdalena Lapáčková nám během večera na varhany předvedla svůj talent a um. Za krásně a zajímavě zpracovaný medailonek o P. Františkovi Benešovi a také za instalaci informačních panelů týkajících se kostela a jeho okolí děkujeme paní Jaroslavě Němcové. Mnozí návštěvníci, kteří nejsou pravidelnými účastníky bohoslužeb, s nadšením uvítali možnost prohlídky farní kaple sv. Josefa, která nabídla klidné místo pro meditaci. Velké podpory této akce se nám dostalo

Interiér kostela doplněný o výtvarné práce žáků základní školy

rovněž od pana ředitele a učitelů zdejší ZŠ, kteří namotivovali žáky a ozdobili téměř celý prostor kostela keramickými a výtvarnými díly. S příchodem tmy se náš program schyloval ke svému závěru. Po výkladu o významu mešních vín a také malé ochutnávce nám o. Zdeněk Mach řekl závěrečné slovo a udělil pozhánání.

V Morašicích jsme nabídli, troufnu si říci, bohatý program, který splnil naše očekávání. A opravdu děkujeme všem organizátorům za jejich čas a přípravu. Také všem návštěvníkům za to, že přišli s námi strávit večer.

Za organizátory Noci kostelů v Morašicích Marie Foglová

Posloucháme zajímavé povídky o varhanách

Výklad o historii kostela u jednoho z venkovních panelů

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Nastalo jaro, na které jsme se tolik těšili. Objevily se první květy, zazelenala se tráva, začaly kvést stromy a vrátili se čápi. Ve školce rozkvetly i děti, protože začaly pučet neštovice. Snad žádná z dětí však neměla vážnější průběh. Nemoc ale ovlivnila oslavu svátku matek. Nejdříve jsme museli plánovanou Srdíčkovou procházku odložit díky špatné předpovědi počasí, podruhé kvůli neštovicím a nakonec maminky s dětmi stejně oslavovaly svátek v budově školky. Moc nám pomohli žáci 9. třídy ZŠ, za to jim patří velký dík. Maminky a hlavně děti plnily zábavné úkoly z domácnosti, skládaly a věšely prádlo, zapínaly knoflíčky, zametaly, ale i vyprávěly pohádku a skákaly panáka. Nakonec byly oslavenkyně svými dětmi odměněny – zkrášleny očními stíny, zdravíčky na tvářích a moderním účesem a obdarovány krásnou básničkou a korálkovým náramkem. V květnu také začaly naše starší děti jezdit na plavecký výcvik do Litomyšle, kde jsou velmi šikovné a hlavně je to moc baví. I když se dopravujeme linkovým autobusem, máme všude dostatečný časový prostor a zvládáme vše v pohodě i s procházkou či návštěvou hřiště. V pondělí 29. 5. jsme byli na školním výletě v Záchraně stanici Pasíčka. Děti nejen zblízka pozorovaly zvířata a ptáky, ale také se o nich hodně dozvěděly. Velkým zážitkem se stalo i přilehlé hřiště s herními prvky, které v Morašicích nemáme. Ve čtvrtek 8. 6. se děti z horní třídy zúčastnily v Litomyšli Sportovních her MŠ, kde za účasti dalších školek z okolí skákaly žabáky, házely do kyblíku, skákaly v pytlích, zdolávaly překážkovou dráhu. Na závěr naše děti dobrovolně zdolaly 400 m dlouhý atletický ovál, nikdo to nevzdal a všechny doběhly do cíle. Takže sportovní duch v Morašicích stále žije a je to pro budoucnost velká naděje. Ve sportovním vítězily děti z Cerekvice, všechny ostatní obsadily 2. místo. Z dalších proběhlých jarních akcí to byla návštěva paní z Policie ČR, měli jsme divadlo i muzikohrátky. Starší děti byly v malé ZOO při SZTŠ v Litomyšli a chystají se na návštěvu Regionálního muzea Litomyšl, kde je pro děti v hernách připraven program Kdo si hraje, nezlobí. Vyvrcholením školního roku byla 29. 6. Zahradní slavnost s vyřazením dětí odcházejících do základní školy a s překvapením. A další školní rok bude minulostí. Byl dobrý. Určitě lepší než ty nedávné, ovlivněné covidem. Tak pěkné prázdniny a dovolenou!

Za celou mateřskou školu napsala Miloslava Benešová

SDH MORAŠICE

Ve čtvrtek 5. 4. ve 20.08 hod. byl vyhlášen požární poplach. Naše zásahová jednotka byla povolána k požáru komínu v Morašicích čp. 41. Naštěstí se oheň podařilo odhalit včas a tak k velkým škodám nedošlo. Na místo dorazily jednotky HZS Litomyšl a JPO Morašice.

V sobotu 22. 4. se konal tradiční sběr železa. Sešli jsme se u obecního úřadu a obešli vesnici.

V sobotu 20. 5. se konala okrsková hasičská soutěž v Chotovicích, kde jsme se také zúčastnili.

Ke konci května jsme dostali od obce dva nové zásahové oděvy, boty a zásahové rukavice pro členy v naší jednotce. **Vše bylo pořízeno za podpory Pardubického kraje.**

V pondělí 29. 5. jsme vezli děti z Masarykovy základní školy na soutěž POKOS do Sezemic.

V sobotu 11. 6. se konala okresní soutěž v požárním sportu v Cerekvici nad Loučnou. Naši hasiči nesoutěžili, ale byli nápomocni při organizaci soutěže jako technická četa.

Dne 17. 6. se konala vzpomínková akce Morašický trojúhelník, kde jsme se podíleli na přípravě. Při samotné vzpomínkové jízdě jsme uzavírali silnici v Lažanech a hlavní křižovatku v Morašicích.

Ve středu 21. 6. v 8.51 hod. byl vyhlášen poplach. Naštěstí proběhlo jenom cvičení „Požár základní školy ve Vidlaté Seči“. V základní škole proběhla evakuace dětí z druhého patra. Prostor byl zakouřený. Naše jednotka prováděla dálkovou dopravu vody ve spolupráci s SDH Makov.

Na místo zásahu dorazily jednotky HZS Litomyšl, JPO Vidlatá Seč, JPO Dolní Újezd, JPO Morašice, JPO Makov. Celkem bylo rozvinuto cca 360 m dopravního vedení.

V pátek 23. 6. proběhla kontrola plnění povinností stanovených předpisů o požární ochraně. Kontrolu provedli por. Ing. Ivo Dvořák z HZS Svitavy a npor. Ing. Lukáš Faltys z HZS Litomyšl. Neshledali žádné nedostatky.

V neděli 25. 6. jsme byli součástí Zábavného odpoledne pro děti v Morašicích. Tentokrát jsme měli stanoviště, kde děti plnily úkol – nabrat vodu z nádrže, donést a přelít do džberovky a za pomoci pumpovat a trefit kuželky. Na závěr byl již tradiční liják, který si děti moc oblíbily a užily.

Jiří Famfulík, velitel

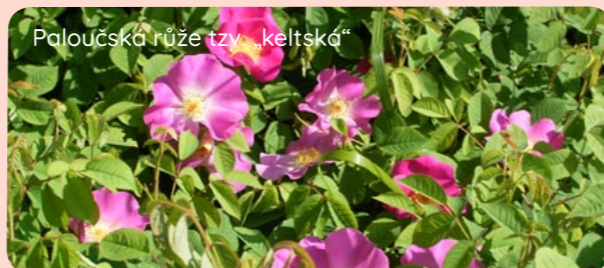
1903–2023

120 LET SPOLKOVÉ ČINNOSTI RŮŽOVÝ PALOUČEK

V letošním roce si Spolek přátel Růžového paloučku připomíná 120 let. Péče o Palouček sice sahá ještě hlouběji do minulosti, ale až v roce 1903 se Paloučku oddaní občané Litomyšlska domluvili na ustanovení spolku pro získání Růžového paloučku odkoupením pro veřejnost, na spolkové činnosti zajišťující ochranu místa a činnost ve prospěch péče o něj a o pořádání akcí na Růžovém paloučku. Přestože spolková činnost byla přetržena nejprve fašistickou, později i komunistickou totalitou, vždy se – jako paloučské růže – činnost spolku obnovila. V roce 1990 byla činnost znovuobnovena pod názvem Spolek přátel Růžového paloučku. Od roku 1991 jsou nepřetržitě vždy první červencovou nedělí od 14 hodin pořádány Slavnosti na Růžovém paloučku, letos tedy 2. 7. a v posledních letech je vstupné dobrovolné. Snahou spolku je nejen udržovat, ale i rozvíjet odkaz Růžového paloučku, místa, kde se podle pověstí lidé před odchodem do exilu se svými blízkými a svou vlastní loučili, rodnou půdu si do ciziny odnášeli a z jejichž slzí vyrostly růže. Vytvořit na Růžovém paloučku symbolický domov krajanů – Čechů, kteří se ke svému původu, k češství stále hlásí, ale nyní jsou rozptýleni po celém světě. Růžový palouček není jen připomínkou smutného loučení, ale je místem radosti ze setkávání.

Památník českým bratřím

Paloučská růže tzv. „keltská“

Zájemci o členství ve spolku mohou získat více informací na www.ruzovypaloucek.cz nebo na telefonu 603 182 523.

Miloš Krejčí,
předseda Spolku přátel Růžového paloučku

Vzpomínková jízda

MORAŠICKÉMU TROJÚHELNÍKU ZDAR!

Byl leden, zima pomalu končila a u Šiklů zazvonil jejich sused pan Nepraš s důležitou informací. Připomněl, že letos tomu bude 50 let od prvního závodu silničních motocyklů na okruhu Morašického trojúhelníku. První myšlenkou tedy bylo uspořádat výstavu jako před 10 lety a to pouze pro naše občany. Z naší výstavy fotografií se ale stala nakonec vzpomínková akce nevídaných rozměrů.

Jak čas plynul a vzpomínkový den nabýval na rozměrech, tak bylo potřeba zajistit vše potřebné ke zdárnému průběhu celé akce. Museli jsme hlavně získat povolení o dočasném uzavření silnice, ale také přechodné značky, nechat spravit defekty na trase okruhu a zajistit balíky slámy. Bylo zapotřebí sehnat a naskenovat fotografie a nechat je vytisknout. Také získat již existující videozáznam ze závodů ze 70. let, vytvořit plakáty a pamětní listy. Ušít praporečky a plátno s nápisem start a cíl. Pro tak velkou akci bylo nutné zajistit i dostatek lavic, stolů a stanů pro návštěvníky.

Když se akce začala velmi rychle rozrůstat, tak bylo důležité domluvit ozvučení, fotografy, kameramany, zdravotníka, dobrovolné hasiče a policejní hlídky, aby dohlédly na bezpečný průběh. Obrátili jsme se i na náš myslivecký spolek, naše sportovce, paní Koženou a naše ženy, zda by zajistili na tuto akci občerstvení. Nakonec bylo potřeba rovněž zaručit hladký průběh akce během celého dne, proto jsme oslovili nespočet občanů ze všech našich vesnic.

Abychom výstavu fotografií zpestřili, poprosili jsme o spolupráci Veterán klub Litomyšl. Jeho členové zapůjčili své stroje na výstavu a přehlídku historických motocyklů. Do této nevšední akce se zapojili i žáci a pedagogové naší školy. Nádherně doplnili svými výrobky a výkresy celou výstavu. Jsme rádi, že se i občané bydlící na morašické návsi zapojili do příprav na vzpomínkovou akci. Všude se uklízelo, natíralo, malovalo, stříhalo, sekalo, aby blížící se slavnostní den byl opravdu dokonalý.

V den D započaly přípravy už o půl šesté ráno. Od té chvíle na návsi nebylo klidu. Přípravy vrcholily a za zvuku historických motorek se postupně plnila návěs a okolí školy. Své speciální místo pod stanem dostaly v tento významný den historické silniční závodní motocykly, které v 70. letech brázdily náš okruh. Oficiálního uvítání se ujali paní starostka a pan Michal Kortyš. Poté dostali slovo bývalí závodníci, kteří se o vzpomínkové akci dozvěděli a k naší velké radosti se chtěli zúčastnit, byť ne již na motocyklu, ale jako čestní hosté. Je nám ctí, že dorazili a o své zážitky se s námi podělili **Petr Boušek, Jiří David, Jan Dobiáš, Bedřich Fendrich, Zbyněk Havrda a Miloš Sedlák.**

Po zahájení se současní závodníci pomalu začali chystat i se svými stroji ke startovní čáře. Dobový safety-car TATRA 603 řídil tak jako v minulosti pan Josef Flídr z Horního Újezda. První jízdu jeli jezdcí na historických silničních závodních motocyklech. Žádný závod to jako v minulosti neměl být, protože okruh absolutně nesplňuje závodní podmínky. Ale zkuste pustit závodníka na trať a říci mu, ať jede pomalu. Všichni nám chtěli ukázat a přiblížit atmosféru tehdejších závodů. Vše naštěstí dobře dopadlo a po krátké pauze se druhé společné jízdy účastnili i ostatní jezdcí na historických a současných motocyklech. Atmosféra byla naprosto neuvěřitelná a odrovnala i ty nejzdatnější chlapy, kterým se draly slzy do očí.

Tento vzpomínkový den jsme si, věříme, všichni moc užili i díky slunečnému počasí. Jsme rádi, že celý den se obešel bez vážných úrazů, které jsou při tomto sportu velmi časté. Snad se nám i podařilo naplnit očekávání všech návštěvníků a motocyklových nadšenců. Věřme, že jsme díky tomuto slavnostnímu dni společně a důstojně zavzpomínali na uznávané závody v tehdejší Československu.

Beseda pamětníků tehdejších závodů

MORAŠICKÝ TROJÚHELNÍK Zajímavosti:

- V první vzpomínkové jízdě se na historických silničních závodních motocyklech představilo celkem 16 závodníků a 1 závodnice. Jsme rádi, že právě tato jediná závodnice Lenka Vraspiřová (rozená Zedníčková) pochází z Morašic. Mezi závodníky byl také jediný morašický občan Martin Šikl.
- Druhé spanilé jízdy na historických a současných motocyklech se zúčastnilo dle registrace 86 motorkářů. Ale toto číslo není přesné, protože se bohužel všichni nenahlásili.
- Druhou spanilou jízdou několik motorkářů nedojelo, protože na okruhu je zradil jejich stroj.
- Nejstarším zaregistrovaným účastníkem byl pán narozený v roce 1942 a nejmladším chlapec narozený v roce 2008.
- Dle registrační listiny z největší dálky dojel na naše vzpomínkové jízdy pán z Prahy.
- Možná z nejdál ale dorazila parta několika cizinců, kteří uměli pouze anglicky. Chlapi na parkovišti se s nimi bohužel nedomluvili. Podle jejich reakce palce nahoru a slova super se jim akce snad líbila.
- Zajímavostí je rovněž příběh pána, který jel na své motorce na výlet. Když ale projížděl Morašicemi na svém motocyklu, tak ho chlapi u parkoviště směrovali na zaparkování. Pán vůbec nechápal, co to má znamenat, protože o žádné motocyklové akci nevěděl. Nechal si vše vysvětlit, zaparkoval svůj motocykl na parkovišti a šel se s nadšením na náves podívat.
- Podle několika odhadů se akce zúčastnilo přes 1 500 návštěvníků.

Safetycar TATRA 603

Do cíle přijíždí i pán Ananas

Chtěli bychom poděkovat všem motocyklovým nadšencům, kteří se zúčastnili vzpomínkových jízd, za nezapomenutelný zážitek. Rovněž Vám všem, kteří jste nás přišli podpořit.

Akce se konala pod záštitou 1. náměstka hejtmana Pardubického kraje Michala Kortyše.

Děkujeme za spolupráci

- Obec Morašice
- Všem občanům z Morašic, Řikovic, Lažan a Višňarů, kteří pomohli s přípravami a organizací akce
- Veterán klub Litomyšl
- Masarykova základní škola Morašice
- Stavitelství Jokeš
- Zemědělské družstvo "Růžový palouček"
- SDH Morašice, SDH Nová Sídla, SDH Tržec
- Obec Nová Sídla, Dolní Újezd, Vidlatá Seč, Cerekvice nad Loučnou, Koclířov, Suchá Lhota
- Myslivecký spolek Morašice, TJ Sokol Morašice, Radka Kožená
- Karel Rajman a Policie ČR
- SÚS Pardubického kraje - Litomyšl
- Ozvučení: Miroslav Lipavský
- Zdravotnický dohled: Miroslav Kušnír
- Fotografie: Miroslav a Michal Faltovi, Eva a Tomáš Dvořákoví, Radek Motyčka, Jan Hendrych
- Video: Eva a Tomáš Dvořákoví, Miroslav Lipavský
- Všem příznivcům Morašického trojúhelníku, kteří poskytli historické fotografie a materiály, a těm, kteří zapůjčili své historické stroje na výstavu

Pavel a Martin Šiklovi
- „kluk“ je v cíli, táta mu to odměnuje

Chtěl bych Vám všem pořadatelům sobotní vzpomínkové akce pogratulovat a vyjádřit poděkování za zorganizování naprosto úžasné akce! Na každém kroku bylo vidět srdíčko a radost. Navštěvuji veteránské akce, ale ta Vaše byla naprosto jedinečná. Osobně jsem tuto akci podpořil účastí a jízdou na svém veteránovi, motocyklu Royal Enfield 505 sport z roku 1929. Bylo by skvělé zkušenosti z pořádání tohoto ročníku využít i v budoucnosti. Vždyť původně se jelo plných 5 ročníků! Ještě jednou moc děkuji za skvělý nápad a perfektní organizaci.

Stanislav Šustr, veteránista Svitavy

Dovolte mi touto cestou poděkovat za možnost spoluúčasti na přípravách Vzpomínkového dne k 50. výročí Morašického trojúhelníku. Rádi jsme byli součástí takto vydařené akce, kdy po organizační stránce bylo vše perfektně zvládnuto tak, jak se v průběhu příprav domlouvalo a chystalo. Pokud nás i v budoucnu požádáte o podobný typ výpomoci, rádi Vaši nabídku určitě přijmeme.

**S díky a nezapomenutelným zážitkem
TJ Sokol Morašice**

Sobota, jakou Morašice dlouho nepamatují. Naším úkolem a naším cílem bylo zajistit občerstvení, nejlépe s mysliveckou kuchyní. Vše se podařilo, proběhlo podle plánu, jen bylo hodně těžké odhadnout počet porcí, jsme jen lidé. VŠEM, kdo se na této akci organizačně podílel, a to nejen z našich řad, myslivecký „klobouk dolů“.

Myslivecký spolek Morašice

Dne 17. 6. jsme mohli být součástí skvělé akce v Morašicích. Naši členové byli zejména pomocníci na registraci, parkování, hlídání vozidel apod. Našli se však mezi námi i závodníci či vystavovatelé. Měli jsme možnost zapůjčit i pár materiálních věcí klubu. Z mého pohledu byla akce suprově zorganizovaná. Velmi oceňuji pohotovost a starost pořadatelů. Děkujeme, že jsme mohli být součástí.

VETERÁNŮM ZDAR!

**Alena Maruškinová,
předsedkyně Veterán klubu Litomyšl**

Výstava historických motocyklů na hřišti u školy

Děvčata v krojích jako před lety

Dobrota na rožni od myslivců

Rada starších

Výstava dobových artefaktů, plakátů a fotografií v tělocvičné škole

Ohlédnutí za Morašickým trojúhelníkem

Když mě paní starostka oslovila, zda bych nemohla napsat pár vět z pohledu jezdce na historickém závodním motocyklu, zalekla jsem se. Nejsem žádný spisovatel a ostatní závodníci by jistě se svými dlouholetými zkušenostmi mohli vyprávět a lépe hodnotit než já, ale pak jsem si řekla, proč ne? Zkusím to...

Trať není nijak složitá a ani dlouhá, přesto má své kouzlo. Střídají se zde úseky, kde se motor hladce rozbíhá do nejvyšších otáček, s místy, kde je potřeba řadit nejnižší rychlostní stupně. Na své si přijde milovník rovinek i ten, kdo se rád v zatáčce opírá o koleno. Povrch silnice nebyl ideální. Vyspravená místa se štěrkem přecházela do nejrůznějších terénních nerovností, ale to k závodům na přírodních okruzích zkrátka patří. Nutno podotknout, že pořadatelé pro bezpečnost udělali maximum a do rizikových zón umístili balíky slámy.

Doufám, že spokojeni byli nejen závodníci a ostatní motorkáři na ušlechtilých i novodobých strojích, kteří svou jízdu podpořili tuto nádhernou vzpomínkovou akci, ale i diváci, kterých se sešlo opravdu mnoho. Počasí přálo a věřím tomu, že každý si v nepřeborném množství značek a kubatur našel právě tu svou střední záležitost a mohl se kochat alespoň pohledem na tu krásu.

Pohoštění bylo zajištěno v dostatečné míře a zajímavý byl i doprovodný program v místní základní škole.

Touto cestou bych ráda poděkovala všem, kteří se na pořádání Morašického trojúhelníku podíleli, neboť jen ten, kdo přiložil ruku k dílu, ví, kolik času a úsilí stála příprava tak báječně vydařeného dne. A na úplný závěr poslední dovětek za jezdce – příště chceme více kol!

Lenka Vraspírová (Zedníčková)

Lenka Vraspírová zdolává na svém stroji morašický okruh

Takže chlapi, furt rovně a pak doprava

Plakát z roku 1974

Akce proběhla pod řádným dozorem veřejné bezpečnosti

Výstava krásných starých strojů před jízdou

VZPOMÍNKA NA FRANTIŠKA TOBKA, italského legionáře, rodáka z Lažan - pokračování

Měl jsem možnost v roce 1968 navštívit spolu s mým italským přítelem Umbertem severní Itálii, Brixen, kde byl v nucené emigraci K. H. Borovský, ale i Rivu a okolí. Toto nádherné město nazývané perla Gardy, kde je pojmenovaná ulice po nešťastném A. Štorchovi a v městském muzeu je celý oddíl věnován československým legionářům. Sedm kilometrů od Rivy leží voňavé a malebné lázeňské městečko Arco. Pod strmou skalou se zříceninami je pomník s italským a českým nápisem a rovněž s československou a italskou vlajkou. Je to na místě hromadné popravy zajatých československých legionářů. Cesta, která vede k tomuto smutnému místu, nese název „via dellegionari cecoslovacchi“. Tenkrát jsem si uvědomil, jaká byla skutečnost, že kapitalistický nepřátelský stát cení bojovníky za svobodu socialistického státu víc než vlastní stát, kde legionáři byli, mírně řečeno, na indexu. Dále jsem navštívil horský masiv Cima Tre Pezzi, kde František přišel o život, kde jsou dodnes pozůstatky bojů, které si dnešní člověk nedovede představit.

První světová válka, která trvala přes čtyři roky, přinesla utrpení skoro všem evropským národům. Ve válce padlo na obou válčících stranách k 9 milionům vojáků. Statistiky uvádějí, že z českých zemí bylo odvedeno na frontu cca 1,4 milionu, z toho padlo zhruba 138 tisíc. Ztráty civilního obyvatelstva byly obrovské. V českých zemích zůstalo 85 tisíc vdov a sirotek. Demografické ztráty, nemoci (španělská chřipka a hlad) se odhadují na 9 tisíc. Ve všech evropských státech jsou památníky padlých. Měl jsem tu možnost navštívit místa bojů, hřbitovy a památníky ve Francii ve Verdunu, v Itálii na Passo Tonale. Kolem bojiště u systémů pevností Verdunu jsou hektary hřbitovů. Na Passo Tonale je památník,

přímo na hranici Rakouska-Uherska a Itálie, kde na seznamu padlých je i jméno strážmistra Tobka z Lažan, Bohemia. Tyto státy udržují pietní místa, všude vlají vlajky a kladou se věnce. I u nás můžeme vidět skoro v každé vesničce i městě památníky padlých. V Lažanech v parku je pomník padlých a zemřelých ve válce. Z této malé vesničky, která měla tenkrát 28 čísel, jich bylo 9.

Moji praprarodiče Josef († 1938) a Marie († 1948) přišli během čtyř let o tři potomky ze sedmi. Dva padli, jedna z dcer zemřela. Po válce odevzdali usedlost čp. 2 synovi Karlovi, mému dědečkovi. Jedna dcera se provdala do statku čp. 14. Ostatní dcery se provdaly do mlýnů Luk a Chocně. Staří hospodáři se odebrali na tzv. vejmének na usedlost čp. 1 v Lažanech.

Je dnes dobré, že tyto výše zmíněné bývalé zemědělské usedlosti, které léta chátraly, mají nové majitele. Byly rekonstruovány, což je dobře jak pro ně, tak i pro obec.

Karel Zedníček

JARNÍ HOUBAŘENÍ

Pro houbaře koncem dubna končí zimní houbařské období a začíná jarní houbaření. V uplynulém zimním období bylo možno sbírat jen omezený počet druhů hub. Časté a bohaté byly nálezy penízovky sametonohé a ucha Jidášova. Proti minulým létům byl výskyt hlívy ústříčné. Začátkem dubna bylo možno najít ve smrkových lesích malé houbičky, a to penízovky smrkové a helmovky šiškomilné. Koncem dubna se objevily smrže (označované jako smrž pražský) a to většinou v zahradách na kůře. Už začátkem května se podařil nález májovek, ke konci května vyrostly bohaté trsy sírovce žlutooranžového. V současné době rostou hnojníky, pečárky (žampiony) polní, polničky a několik druhů tzv. travních houbiček, které se objeví vždy po deštích. Je to přechod k růstu „letních hub“. Z běžně sbíraných hub se většinou jako první najdou hříby kovář.

Ucho Jidášovo - chrupavčitá houba, která roste především na větvích bezu černého. Je to oblíbená houba hlavně v asijských kuchyních. Dá se dobře sušit a před kuchyňským použitím jí stačí navlhčit a vypadá jako čerstvá.

Penízovka smrková - malá houbička, která roste na spadlých nebo v zemi ukrytých smrkových šiškách. Je jedlá a roste v době, kdy je málo jiných hub.

Hřib kovář - jeden z řady „modrajících hřibů“. Je to tvrdá houba, kterou je třeba dobře tepelně zpracovat. Je odolná proti hnilobě a netrpí červivostí. Roste celé léto až do konce října.

Za Mykologický klub Dolní Újezd připravil a nakreslil Josef Černý

PENÍZOVKA SMRKOVÁ

UCHO JIDÁŠOVO

HŘIB KOVÁŘ

ZVELEBUJEME SI NAŠI VESNICE

Opět po roce během celého dubna jsme uklízeli naše obce a jejich okolí. Nepořádku se bohužel po zimě našlo zase dost. Na tuto úklidovou akci jsme na konci dubna navázali opět aktivitami v přírodě a to konkrétně sázením ovocných stromů. Den Země jsme proto oslavili výsadbou 28 ovocných stromů za Řikovickými směrem na Jiříkov. Podél silnice díky finanční podpoře SÚS Litomyšl už roste 12 třešní a opodál u skály jsme obnovili ovocný sad. V sadu za pomoci 30 šikovných řikovických občanů roste 1 mirabelka, 1 hrušeň a 14 jabloní. Už se těšíme, až za pár let budeme moci ochutnat plody těchto nově vysazených stromů.

Společně sázíme stromy

ČARODĚJNICE NÁM NEULETĚLA!

I my jsme se opět po roce sešli 30. 4. u velké kupy roští, kterou hlídala čarodějnice. Do setmění zbývalo stále dostatek času, tak jsme ještě finišovali a trénovali na prvomájový průvod. Chlapci připravili a odkůrovali smrk a děvčata upletla věnec, aby bylo vše na nadcházející stavění připravené. Někteří se mezitím setkali se sousedy u dobrého grilovaného jídla a pití. Když už slunce zapadlo a nastalo přitímí, naši dobrovolní hasiči pod dohledem kupy podpálili.

MIMOŘÁDNÉ TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ TV ŘIKOVICE

Když se blížil první květen, nervy byly na pochodu, protože jsme měli v kalendářích výrazně zakroužkovaný den 1. 5. A proč? Protože nás čekal opět po roce oblíbený prvomájový průvod. Přesto vše ale převážila radost a nadšení, že můžeme opět vyrazit s alegorickými vozy do celé vsi.

Sraz všech účastníků byl tradičně na velkém hřišti. Jsme rádi, že se průvodu zúčastnili i přátelé a sousedé z Morašic a Jiříkova. Průvod vyšel za zvuku sirén, klaksonů a houkaček. U domů a na krajích silnice stáli diváci. Někteří s foťáky v rukou, někteří s mávátky, prostě natěšení na to, co jsme si zase připravili. Nepřehlédnutelná byla Mateřská škola Řikovice, ČEDOK, Pobřežní hlídka, Výzkumný ústav pro využití přírodních zdrojů energie, Přenosový vůz TV Řikovice, Spořime s liškou a mnoho dalších.

Když jsme všichni dorazili ke škole, rychle jsme se snažili připravit aparaturu, abychom mohli ozvučit náš další program. Celý ročník se nesl v duchu mimořádného televizního vysílání TV Řikovice. Celým programem nás provázela naše nejznámější hlasatelka Saskie Burešová. Nejprve na programu byly pořady pro děti a to Zpívánky a Večerníček. Ve Zpívánkách se představil řikovický pěvecký sbor, který zazpíval v doprovodu harmoniky novou řikovickou hymnu. Tuto píseň na melodii známé dechovkové skladby Čejkovické dědina složil náš občan Miroslav Jandera. Po Zpívánkách k nám zavítal Večerníček s pohádkou o beruškách a včeličkách. Další pořad byl určený zejména pro mládež. Zatancovala řikovická divčí skupina v charakteristických zvonáčích, hojně oblíbených u děvčat i v dnešní době. Poté už následoval pořad Možná přijde i kouzelník se scénkou Oldřicha Kaisera a Jiřího Lábusy Zkouška z dějepisů. Nakonec tohoto mimořádného vysílání vystoupila se svou taneční choreografií řikovická parta s Michalem Davidem.

Teď už nás čekalo pouze tradiční stavění máje v podání řikovických chlapců. Po vztyčení májky byla před námi už pouze volná zábava, která se opět protáhla až do pozdních nočních hodin.

Děkujeme všem zúčastněným, vážíme si toho, že každoročně jezdí i návštěvníci z jiných obcí. Moc se těšíme na příští ročník! Doufáme, že nám ho nic nepřekazí, protože už máme v hlavách další skvělé nápady.

Je nám velkou ctí, že naše tradice stavění a kácení máje byla zapsána na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Pardubického kraje. Na seznamu nechybí ani okolní obce, které tyto obyčeje stále dodržují. Žádost byla podána díky několikaleté spolupráci s paní Hanou Klimešovou z Regionálního muzea v Litomyšli.

Výzkumný ústav pro využití přírodních zdrojů energie

ŘIKOVICE VESNIČKA

melodie: Čejkovická dědina
text: Miroslav Jandera

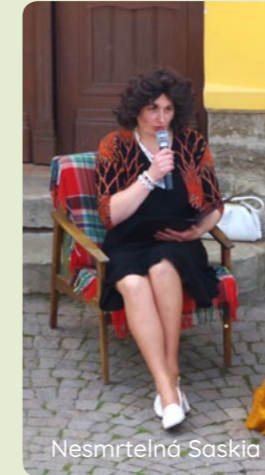
*Řikovice vesnička
malá je a prostičká.
[: Stále se tu něco děje,
dobře se nám tady žije,
je to prostě pohoda. :]*

*Řikovičká děvčata
srdce mají ze zlata.
[: Nelitují peněz, času,
pro tu naši malou chasu,
nuda s nimi nebývá. :]*

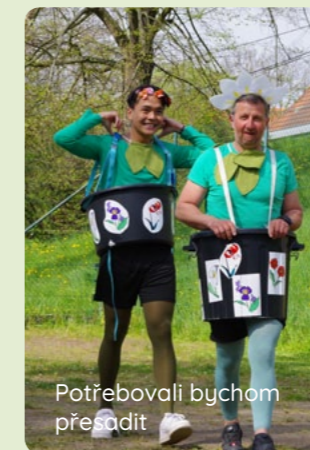
*Řikovičtí hasiči
to jsou správní kaliči.
[: Mají humor, mají sílu,
přiloží vždy ruce k dílu,
když je toho potřeba. :]*

*Buďme všichni kamarádi,
jak ti staří, tak ti mladí.
[: Dobrou vůli spolu mějme,
života si užívejme
ještě mnoho šťastných let. :]*

*Řikovice – vesničko,
vyslyš naše přáníčko.
[: Přejeme ti mladí, staří,
ať se ti vše stále daří,
děkujem ti za všechno. :]*

Nesmrtelná Saskia

Potřebovali bychom přesadit

CK Čedok

Taneční skupina ve zvonáčích

HASIČSKÁ SOUTĚŽ V CHOTOVICÍCH

Naši dobrovolní hasiči a hasičky úspěšně reprezentovali naši obec 20. 5. na okrskové soutěži v Chotovicích. Celý den byl tak trochu letní, protože slunce pařilo už od rána. Tradičně se soutěžilo v jednotlivcích a požárním útoku. Dovolíme si tvrdit, že našich podporovatelů z řad spoluobčanů Řikovíc bylo opět a tradičně zase nejvíce, za což jim patří velký dík. Muži skončili v celkovém pořadí na krásném 4. místě a řikovické hasičky v součtu disciplín na 5. místě. Příští rok s největší pravděpodobností pojedeme porovnat síly a dovednosti na Horka.

Nejsme vidět pouze jednou ročně na okrskových soutěžích, ale naši hasiči také pomáhali s technickou přípravou okresní hasičské soutěže v Cerekvici nad Loučnou. Z Řikovíc v technické četi byli celkem 3 hasičky a 4 hasiči.

Holky, do toho!

OTEVÍRÁNÍ STUDÁNKY A KÁCENÍ MÁJE

Za skoro letního počasí ženy dopoledne 3. 6. pletly věnečky a žehlily naše kroje na odpolední otevření studánky. Od školy jsme vyšli průvodem ke studánce, kde následně proběhlo tradiční otevření. U studánky už na nás čekali také Lacmanovi z Višňarů. Nejprve ženy v krojích vyčistily studánku od nečistot. Následně Anička Tesařová zatančila vílí tanec a Pepík Jareš přednesl báseň Znáš křišťálovou studánku. Pak už mohla královna Vendy Nováčková slavnostně otevřít klíčem naši studánku. Nakonec víla Anička odhalila vedle studánky dřevěnou desku s básničkou, kterou složil při otevření v roce 2019 Petr Kovář. Za zhotovení desky děkujeme našim občanům Vlastovi Krýdovi, Patriku Večeřovi a chalupáři Petru Kovářovi. Toto místo tak získalo mnohem větší kouzlo. Průvod se poté následně vrátil k bývalé škole, kde na nás čekali další spoluobčané. Po občerstvení a krátkém pobesedování se dostalo i na kácení májky, kterého se chopili mladí chlapci Venda Tobiášek a Filip Kopecký. Jsme rádi, že jsme se všichni sešli ještě před letními prázdninami, než každý z nás odjede na dovolené.

Otevíráme studánku

...BŘEZEN, DUBEN, KVĚTEN, ČERVEN...

Prečtěte si, co se v nich u nás ve škole stalo.

BŘEZEN:

Školní Amos – projektový den připomínající 28. 3., Den učitelů. Jako tradičně daly hlavy dohromady paní učitelky Dušková a Edlmanová a tento den se letos nesl v duchu lidových zvyků a tradic. Připomněli jsme si třeba letnice, pálení čarodějnic, poutě, pašijový týden...

Amos v duchu lidových tradic

Trochu výjimečný byl **Mediální den**. Ten se skládal z 28. recesního dne OSLAVNĚHO. Slavili jsme totiž 30 let našeho školního časopisu Třesk a z besed s lidmi, kteří se v médiích pohybují. Mezi těmi byla třeba Pavlína Kvapilová (Elegantní Česko) nebo Jan Krejsa (moderátor z TV Prima). Celé studio, které vzniklo v tělocvičně, řídil a moderoval Karel Telecký (Hudba pomáhá, Festivalové zahrady).

Mediální den - oslava 30 let Třesku

DUBEN:

Duben začínal **úklidem**, a to nejen v okolí Morašic, ale i na Růžovém paloučku. Bylo vidět, že většina dětí s hráběmi ještě pracovat umí. Proběhl **sběr papíru**, ale i když se scvrkl jen na jeden den, bylo nasbíráno poštějně množství. Po sečtení všech výsledků jsme mohli blahopřát sedmákům k vítězství.

Další zajímavou akcí se stal **Den s hlinou**. Paní Vrbicová seznámila třetáky a čtvrtáky s obyčejnou hlinou, která se dá proměnit v neobyčejné věci. Od vykopání hlíny po zpracování, až k vytvoření misky.

Velkým zážitkem se stalo pro školní družinu **pálení čarodějnic**. Po různých čarodějnických soutěžích a aktivitách se dostalo na upečení voňavých buřtíků.

Den s hlinou

Čarodějnický oheň

KVĚTEN:

Květen se nesl v duchu přírody. Na školní zahradě se jsme, sázíme a plejeme. Ve finále oblastní **přírodovědné sázky** ti nejlepší získali 2. místo – Zora Jokešová a 3. místo – Tereza Motyčková. Blahopřejeme účastníkům krajského kola **Zlatého listu**, kde tým v mladší kategorii získal 3. místo.

Hlavní přírodovědnou akcí byl školní **Den Země** s podtitulem Ze života hmyzu. Třídní týmy během dopoledne pátraly s pomocí devátáků v okolí Morašic po hmyzu, aby si pak na školní zahradě jeden druh vyrobili. Zahradá se rázem stala přehlídkou berušek, kobylek, roztočivých brouků, mūr, včel. Je radost v těchto dnech chodit kolem školní zahrady.

Den Země na školní zahradě

V tomto školním roce opouští naši školu deváták **Rostislav Dušek**, který ji mimořádně úspěšně reprezentoval v mnoha různých soutěžích. Na jaře získal 4. místo v okresním kole matematické Pythagoriády, probojoval se okresními koly do krajského kola chemické i zeměpisné olympiády, byl členem vítězného týmu, který získal v září putovní pohár Pardubického kraje POKOS, v listopadu výrazně pomohl k 1. místu družstva stolního tenisu v krajském kole Olympiády dětí a mládeže. Rostovi přejeme i nadále mnoho zdaru!

ČERVEN:

1. 6. patří dětem. Někteří osmáci s paní vychovatelkou Leksovou připravili pro děti prvního stupně zábavné odpoledne. Děti házely, běhaly, střílely, přemýšlely a získané bodíky si mohly proměnit za poklady, které se jim hodily.

Den dětí

2. 6. proběhla **soutěž dětí v rámci mikroregionu Lito-myšlsko – Desinka**. Akce se konala v Sebranicích a po splnění náročných úkolů se starší tým dětí z obce Morašice umístil na 3. místě.

Náš soutěžní tým v Sebranicích

Po loňském vítězství v okresním i krajském kole **POKOS** (příprava občanů k obraně státu) získal výrazně omlazený tým 7. místo.

Noc kostelů sice nebyla školní akcí, ale škola přispěla výtvarnými a keramickými díly k ozvláštňení kostela. Také ozdobila naučnou stezku květinami a obrázky. Noc kostelů se stala v Morašicích příjemným setkáním spousty zvědavých lidí.

Noc kostelů

Morašický trojúhelník – spousta otazníků se proměnila v mimořádnou kulturní událost. Škola byla plná stovkami návštěvníků, kteří si na dvorku prohlíželi motocykly, na chodbách a v tělocvičně vystavené expozice, vzpomínali na výstavě fotografií a v učebnách se zaujetím sledovali připravený film. Škola byla tematicky vyzdobena desítkami dětských výtvarů. Zastavení si zasloužil i fotokoutek. Motorka pařez se ukrývala v nejedné garáži, ale vyfotit se na něm přímo v Morašicích i třeba s historickou helmou, to mělo své kouzlo.

Červen = **výlety**. Ani u nás ve škole tomu není jinak. Žáci zavítali třeba do **Ostravy, Prahy, Brandýsa, na Pálavu, do Žlebů**. Němčináři do rakouského Salzburgu. Často na různých výjezdech obdivovali kouzlo Lito-myšle a našeho regionu. Každý výlet se stal neopakovatelným zážitkem pro samotné účastníky.

Šerpování, to byla velká kulturní událost pro devátáky a jejich rodiče.

Odměnu získali ti žáci, kteří nějakým způsobem reprezentují svoji třídu nebo školu a mohli se zúčastnit tzv. „**Cvokárny**“. Tentokrát poznávali pamětihodnosti Luže a Dolního Újezda.

Další odměnu v podobě **Tajného výletu s kuličkou a kolečkem** si zažila 7. třída a pomocníci se sběrem. Celý den byl spojen právě s těmito předměty, a to až už s jídlem či programem.

Ani školní družina nezahálela a připravila ve volném čase dětí spoustu aktivit. Nemůžeme zapomenout na mnoho besed, vzdělávacích i výchovných programů, kulturních vystoupení, různých výstav... Bylo by toho ještě spousta. Chcete-li se dozvědět více, čtete stránky školy www.skolamorasice.cz nebo náš školní časopis **Třesk**.

Školní rok 2022–2023 byl konečně rokem s normálním průběhem školy po dvou letech výrazně poznamenaných covidovou pandemií. Mohli jsme být normálně spolu, společně se učit i připravovat různé akce. A mohli jsme také školu otevírat veřejnosti. Rádi bychom v tomto duchu výjimečné spolupráce školy a obce Morašice pokračovali i v příštím školním roce 2023–2024. Do něj vstoupí také dvanáct nových prvňáčků. Jestliže jsme v tomto školním roce měli plný počet tříd, pak příští školní rok zahájí 6. ročník dokonce ve dvou paralelních třídách.

Děkujeme rodičům a za spolupráci i obci a veřejnosti Morašic.

Všem dětem a učitelům přejeme krásné prázdniny!

Stanislava Coufalová, Miloš Krejčí

Zlatý list - 3. místo

Morašický trojúhelník

CO JE ZA NÁMI...

Morašický fotbal má za sebou celkem úspěšný rok. Muži si dobře poradili se zimními změnami a nakonec obsadili v okresním přeboru 3. místo. Bylo to hlavně díky nejlepší defenzivě soutěže a navzdory spoustě laciných ztrát, zejména v domácím prostředí. Některé z nich šly i na konto toho, že áčku chybí vyloženě gólový hráč, vždyť nejlepšími střelci této sezóny byli F. Bureš a D. Štancl, kteří 6 gólů pouze dorovnali podzimní počin B. Válka. Ten si svoje působení u rivalů v Cerekvici zatím protáhne, a tak bude muset široký a mladý kádr mužů najít střelce ve svých řadách, pokud chce v nové sezóně pomýšlet třeba i na lepší umístění. Trenérem zůstane Michal Kopecký ml., kterému na jaře výrazně pomáhal Vojtěch Štěpán. Ten se od nové sezóny bude věnovat trénování svých dětí v Litomyšli a zdraví ho bohužel příliš limituje i na to, aby nám ve větší míře pomáhal jako hráč. Nicméně za jeho divákovi neviditelný přínos při neplánovaném jarním úvazku mu patří velký dík.

Na morašickém hřišti také nebylo vidět, že jsme tento rok měli souklubí s Horním Újezdem od starší přípravky až po dorost. V nejstarší mládežnické kategorii, tj. dorostu, který hrál meziokresní přebor 8+1, jsme dlouhou dobu měli jenom jednoho zástupce, klíčového brankáře Lukáše Němce. Nicméně ke konci sezóny, která nakonec skončila slušným 5. místem, se nám podařilo naše dorostenecké počty rozšířit.

Bez spojení s „Hornákem“ se neobešla ani obě žákovská družstva. Ti starší se základní částí okresní soutěže 8+1 protřápili, nicméně svou nadstavbovou skupinu o umístění vyhráli se stoprocentním ziskem. Vylepšili tak svoje konečné umístění a dojem ze sezóny, a hlavně získali výbornou vzpruhu do sezóny další. Prakticky žádný zápas v sezóně se neobešel bez výpomoci mladších žáků, ti nejpilnější a nejobětavější z nich se tak dostali přes 30 zápasů za sezónu. Kromě pomoci starším žákům si mladší žáci vedli výborně i ve své

soutěži 7+1. Ze 3. místa po podzimní části se skvělým jarem, během něhož byli kromě jedné prohry stoprocentní, vyšvihli až na 1. místo, a tak po závěrečném utkání mohli křepčit s pohárem pro okresní přeborníky!!!

Největším „problémem“ starší přípravky byl velký počet dětí, právě jejich spravedlivé točení pak stálo za nevyrovnanými výsledky. Na finálovém turnaji, stejně jako loni, obsadili skvělé 2. místo!!! Problémem mladší přípravky, kterou jsme měli samostatně, byla hlavně nezkušenost a nízký věk, vždyť půlka dětí měla na tuto kategorii ještě rok čas a hrála soutěžní fotbal prvním rokem. Ale postupem sezóny se dařilo svádět s některými soupeři vyrovnanější zápasy. Během jara dosáhli na jednu remízu a na závěrečném turnaji se v posledním zápase sezóny dočkali i první společné výhry. Příští rok by se díky zkušenostem z této sezóny i posunu starších ročníků měli radovat častěji.

Do výčtu úspěchů patří i působení našich odchovanců. Daniel Válek v dresu Vysokého Mýta nastupuje v žákovské lize, což obnáší soutěžní zápasy s Hradcem, Pardubicemi nebo v Praze. Přestože spadá do kategorie U12, pravidelně nastupuje a prosazuje se i mezi o rok staršími dětmi. V dresu Svitav se zase úspěšně seznamuje s divizí žáků Vojtěch Andrlé, ani on nezů-

Mladší příprava

Fotbalová školička

stal v porovnání s vrstevníky bez střeleckých zápisů. A Martina Famfůlková s Vojtěchem Hurytou úspěšně reprezentovali v mládežnických okresních výběrech v kategorii U12. Za zmínku stojí vítězství dívčího týmu OFS Svitavy WU13 v Krouně, kterého se zúčastnilo 6 týmů z dalších okresů Pardubického kraje, kde jsme měli zastoupení Martiny Famfůlkové a Sárý Vomočilové z TJ Horní Újezd. Další ocenění tréninkového úsilí vyústilo pozvánkou Martiny Famfůlkové do krajského výběru dívek, který se konal 22. 6. v Rybitví.

Fotbalová školička se scházela pravidelně jednou týdně v zimním období v tělocvičně a poté, co se umoudřilo počasí, se přemístila na hřiště. Na cvičení docházelo v průměru 12 dětí od 3 let do 7 let. V pondělí 26. 6. proběhlo ukončení sezóny školičky a mladší přípravky na hřišti.

A CO BUDE PŘÍŠTÍ ROK?

Pro příští rok budou naši dorostenci, z nichž už dva letos trénovali s áčkem, k dispozici Hornímu Újezdu, který ve spojení s našimi a sebranickými hráči přihlásil na krajskou soutěž 10+1. Mělo by to všechny kluky připravit na přechod do mužského fotbalu mnohem lépe než dosavadní soutěž 8+1. Stejný postup jsme zvolili i s našimi staršími žáky, kteří budou na rok zapůjčeni do souklubí Horní Újezd/Sebranice. Účelem tohoto spojení je také přihlášení soutěže 10+1. Uvidíme však, jestli se na okrese najde dost podobných týmů. Kdyby ne, alespoň se počty starších žáků rozšíří natolik, aby nemusela řada mladších žáků hrát 2x za víkend. Na starosti je za nás bude mít Miloš Kopecký.

To, že jsme v obou kategoriích přišli o oficiální zastoupení v názvu souklubí jde na vrub administrativním požadavkům nadřazených orgánů, nicméně jsme dohodnuti, že nějaký zápas do Morašic dostaneme.

Mladší žáci nakonec zůstanou jedinou kategorií, která bude pokračovat jako dosud, tj. v souklubí s Horním Újezdem v okresním přeboru 7+1, přičemž ji z naší strany zajišťuje stejně jako letos Martin Kovář.

Starší a mladší přípravku přihlásíme příští rok samostatně pod názvem TJ Sokol Morašice. O jejich fun-

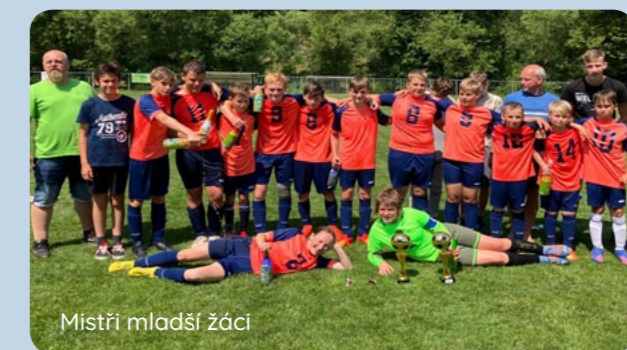
gování i cvičení nejmenších dětí se budou stejně jako letos starat Jiří Famfůlík ve spolupráci s Milanem Klementem a Milanem Chmelíkem.

Děkujeme hlavně trenérům a rodičům za jejich čas. Děkujeme ale i všem ostatním, kteří za uplynulý rok nějak pomohli s činností Sokola, od dopravy přes administrativu, až po občerstvení na zápasech.

Všechny srdečně zveme **5. 7. na tradiční turnaj morašických čtvrtí**. Přejeme pohodové léto a brzy se budeme těšit na viděnou na hřišti. Kdybyste chtěli jakkoliv zapojit svoje dítě nebo coby rodič sami sebe, budeme moc rádi.

Aktuální informace a kontakty najdete na Facebooku nebo na stránkách www.sokolmorasice.cz.

Václav Štancl

Míšti mladší žáci

Starší žáci

Starší příprava

1. místo OFS Svitavy

CO NÁS ČEKÁ?

Spolek přátel Růžového paloučku v Újezdci u Litomyšle

SLAVNOST na Růžovém paloučku v neděli 2. července 2023 od 14 hodin

Hymna České republiky:

Mgr. art. **Boris Prýgl**, ArtD.,
basbaryton, člen Národního divadla

Projev:

Ing. arch. **Mgr. Norbert Schmidt**,

český architekt, redaktor a vedoucí Centra teologie a umění při Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy,

Zdravice

MORAVIAN, historicko-vlastivědná společnost
připomíná členy Jednoty bratrské, kteří odešli v 17. století do exilu ze severní Moravy
Historická společnost **VERITAS**
historické bádání v oboru dějin křesťanské církve s přihlédnutím k české reformaci

Hudební vystoupení:

Pěvecké sdružení moravských učitelů (PSMU)
mužský pěvecký sbor se sídlem v Brně působící 120. sezónu

JUDr. Ivo JAHELKA

"zpívající právník", advokát a písničkář

www.ruzovypaloucek.cz

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Turnaj 32. ročník morašických čtvrtí

STŘEDA 5. července 2023
od 13:00 hodin
na fotbalovém hřišti
v Morašicích

Skupina A:
Kaučina, Mexiko, Františka

Skupina B:
Hřbitovní kvítí, Říkovice, Za Rychtou

Občerstvení - speciality na grilu
Hudba k poslechu a tanci

SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Říkovice

vás srdečně zve
na ŽENĚNÁNÍ praporu
u příležitosti 130 let založení sboru

Dne 2.9. 2023 ve 14:00
u místní požární zbrojnice

S setkání účastníků a hostů 13:00 - 13:30

SDH Říkovice
Václav Toblášek, starosta

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Své významné životní jubileum
oslavili naši spoluobčané:

- 65 Vladimíra Kopecká
Marie Kopecká
- 70 Jaroslava Hauptová
- 75 Růžena Hubinková
Miluše Pavlišová
- 80 Jaroslav Nepraš

Všem blahopřejeme a do dalších let
přejeme hodně zdraví.

